

Omsättning och några nyckeltal i Sverige 2011 mineralnäringen, mm

Gruvbranschen	omsatte 44,5 miljarder kronor 2011. Investeringarna låg på drygt 9 miljarder kr. Återställning omsatte drygt 1,5 miljarder kr.
Gruvbranschens export	utgjorde 2011 14% av Sveriges totala export.
Sysselsättningen	inom gruvbranschen, inklusive ballast, natursten samt stål- och metallverk utgjorde 6% av den totala sysselsättningen i Sverige 2011.
Mineralersättning	Bergsstatens beräkning av verklig och hypotetisk mineralersättning avseende brytningsåret 2011 visar att koncessionsinnehavaren enligt 7 kap § 7 mineralagen ska betala två promille av det beräknade värdet av de mineral som omfattas av koncessionen och som brutits och uppfordrats under året i mineralersättning. Reglerna gäller om bearbetningskoncessionen beviljats 1 maj 2005 eller senare. Därmed omfattas endast en mindre del av vad som bryts i Sverige av § 7. Den totala ersättningen för 2011 är 4,5 mkr fördelat på 3,4 mkr till markägare och 1,1 mkr till staten. Emellertid, om lagen kunnat göras retroaktiv, skulle motsvarande hypotetiska ersättning uppgå till 85 mkr respektive 64 mkr och 21 mkr. Av dessa hypotetiska belopp kommer 70% från brytning av järnmalm och resten från Au, Ag, Cu, Zn och Pb. Beräkningen har Bergsstaten grundat på snittpriser för 2011 från London Metal Exchange.
Vid erhållet bearbetningstillstånd	vilar finansieringen av gruvverksamhet på den fastlagda tillgången i form av råvaruresurs. Varan ska också kunna transporteras till kund. Det finns ett fåtal specialiserade banker som finansierar mineralutvinning.
Raw Material Group	hittas via rmg.se och är en organisation som bedömer och fastställer mineraltillgångar enligt internationella normer. RMG är baserat i Sverige, har svenska grundare och förestår mineralindustrins största databas.
Statliga Naturvårdsverket bildades år 1968	och då 100 mkr-saneringen av metallutsläpp från Falu gruvområde var ett av verkets första ärenden.

” Att lyfta såväl styrkor som svagheter i bolagens hållbarhetsstrategier har visat sig vara ett bra sätt att få dem att vidta åtgärder.

skriver Etikrådet utan att göra avkall på det övergripande målet om hög avkastning

Nyckeltal i Sverige/Norrbotten 2011 för annat än mineralnäringen

- Inom turismnäringen i Norrbotten arbetar 2700 personer och de drygt 2 miljoner gästnätterna motsvarade 4% av alla övernattningar i Sverige. Av dessa är 70% svenskar
- Av Norrbottens befolkning är 2,7% sysselsatt inom jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske

Förvärvsarbetande kvinnor och män 2010 i Norrbottens län

Näringsgren	Norrbottens län		Länet %		Riket %	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske	555	2 568	1,0	4,2	0,8	2,8
Tillverkning och utvinning	2 691	13 310	5,0	21,8	6,7	19,9
Energiförsörjning, miljöverksamhet	250	1 262	0,5	2,1	0,5	1,5
Byggverksamhet	921	9 408	1,7	15,4	1,1	12,1
Handel	5 092	5 557	9,4	9,1	11,7	13,1
Transport och magasinering	1 028	5 061	1,9	8,3	2,4	7,6
Hotell- och restaurangverksamhet	2 166	1 275	4,0	2,1	3,6	2,8
Information och kommunikation	970	1 676	1,8	2,7	2,4	5,0
Finans- och försäkringsverksamhet	940	577	1,7	0,9	2,2	1,9
Fastighetsverksamhet	514	1 031	1,0	1,7	1,2	1,8
Företagstjänster	4 693	5 698	8,7	9,3	10,0	11,8
Offentlig förvaltning och försvar	4 081	4 669	7,6	7,7	6,6	4,7
Utbildning	9 084	2 981	16,9	4,9	16,3	5,2
Vård och omsorg, sociala tjänster	17 652	3 475	32,7	5,7	28,0	5,4
Kulturella och personliga tjänster	2 525	1 921	4,7	3,1	5,2	3,6
Näringsgren okänd	745	558	1,4	0,9	1,3	0,9
Samtliga näringsgrenar	53 907	61 027	100	100	100	100

- Skogsnäringen sysselsätter totalt cirka 4000 personer i Norrbotten
- 70% av Norrbottens 33 000 arbetsställen är enmansföretag
- Det finns 115 000 förvärvsarbetande i Norrbotten
- I Norrbotten startades 1993 1% av alla nya företag av kvinnor och 4% av män. 2010 är motsvarande siffror 5,8 % respektive 7,6%. Totalt startades 1371 företag i Norrbotten 2010
- År 2010 ledes drygt 30% av Norrbottens företag av kvinnor, vilket motsvarar riksgenomsnittet
- Ca 17 000 norrbottningar pendlar från sin hemkommun för att arbeta, varav 4000 till andra län
- Ca 17 000 elever studerar vid Luleå Tekniska Universitet
- NordMin börjar på noll i Luleå 2013

Borrkärnearkivet vid SGU i Malå

har i internationell jämförelse ett värde av mer än fem miljarder kronor. I nästan alla andra länder säljs informationen för höga priser. I Sverige är tillgången till arkivets över 3,5 miljoner meter borrkärnor fri för alla. För gruvindustrin normala avgifter för att få tillgång till informationen skulle ge statskassan pengar, jämförelsevis långt mer än dagens mineralersättning. Internationell erfarenhet visar att avgiften inte skulle påverka gruvindustrins intresse för mineralexploatering i svensk berggrund negativt.

Den norska statens oljefond

samlar vinster från oljeutvinning. År 2013 överstiger medborgarnas fond 4000 miljarder norska kronor.

Några ofta diskuterade fenomen i samband med gruvnäringen

- Det talas om mineralskatt och det finns i lag fastställda promilletal. Markägare ska få 1,5 promille och staten 0,5 promille av "vad gruvan ger" varje år. Enligt uppgift fick svenska staten in 1100 000 kronor 2012 från gruvbolagens 16 aktiva gruvor
- Bolagsskatten har nyligen sänkts från 26,3 till 22%
- Undersökningsfasen inför uppstart av gruva "kostar" i Sverige 30-100 miljoner kronor. Det är detta som i sammanhanget kan benämnas behov av riskkapital
- Bergmästarens beslut om bearbetningstillstånd baseras på bergmästarens bedömning av råvarutillgångens värde. Fortsatt finansiering vilar på den bedömda tillgången = ej riskkapital
- Att finansiera **miljon**investeringar är något HELT annat än att finansiera **miljard**investeringar. En miljard är ett tusen miljoner
- Beslut om miljardfinansiering efter erhållet bearbetningstillstånd baseras på bedömningen av råvarutillgångens värde – inte alls på vem som gör det. Detta säkrade värde utgör säkerhet för en gruvans finansiering
- Nästan alla gruv- och mineralprojekt har utländska huvudägare
- Att finansiera en gruva (vid erhållet bearbetningstillstånd) kan även kommuner göra
- Det är ett fåtal internationella banker som alls kan hantera finansiering av gruvor
- Sverige har ett internationellt sett mycket bra företagsklimat och goda villkor för finansiering
- I samband med export fungerar Staten ofta som ett företag som köper fakturor. Det innebär att Staten tar på sig risken om fakturan inte blir betald, inte företaget
- Kommunerna i Norrbotten är i lag förbjudna att bygga bostäder av politiska skäl. Den så kallade Allvill-lagstiftningen kräver beslut på kommersiell grund av allmännyttan. Många kommunala bostadsbolag är eller borde vara i konkurs. De hålls vid liv av ägare som inte kan gå i konkurs
- Nya gruvor drivs på nya sätt. Underjordsarbetarna blir färre. Maskinerna styrs idag från platser ovan jord. Det innebär att maskinförare också kan placeras geografiskt så att de arbetar dagtid. Det innebär att fly-in-personalen i en begynnande trend utlokaliseras jorden runt
- Nya sätt att återvinna, producentansvar och lagkrav på att återvinna minskar råvarubehovet
- Enligt näringsdepartementet sysselsätter idag Sveriges 16 gruvor som är i drift ca 6000 personer
- I de två största gruvföretagen i Norrbotten arbetar 2011 3025 personer åt LKAB och 625 åt Boliden
- Näringsgrenen Tillverkning, gruvor, energi sysselsätter 5,4% av befolkningen mot 5,2% i riket. Motsvarande siffror för grenen Myndigheter, utbildning, hälso- och sjukvård är 6,4 respektive 7,5%
- Sverige/Norrbotten har 90% av EU:s järnmalmsproduktion och 60% av kända järnmalmtillgångar

Några ofta diskuterade frågor

- Vad ska vi leva av i Norrbotten?
- Vad kan vi leva av i Norrbotten?
- Vad bör vi leva av i Norrbotten?
- Vad lever vi av i Norrbotten?
- Vad vill vi leva av i Norrbotten?

Råvaruinitiativet

EU-kommissionen presenterade i nov 2008 det så kallade råvaruinitiativet. Det bygger på tre pelare:

- Att **säkra tillgång till råmaterial på världsmarknaden**
- Att **främja en hållbar råvaruförsörjning från europeiska skällor**
- Att **främja resurseffektivitet och återvinning**